

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Αρχεία Πρωθυπουργού, Υπουργών, Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας Υπουργικού Συμβουλίου»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

I. Τα αρχεία των προσώπων που άσκησαν ανώτατα λειτουργήματα χαρακτηρίζονται – με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο του ν. 1946/1991 – ως ιδιωτικά αρχεία, τα οποία απλώς δηλώνονται στα Γενικά Αρχεία του Κράτους (άρθρο 4, παρ. 1, περ. β' σε συνδυασμό με το άρθρο 40, του ν. 1946/1991). Η ρύθμιση αυτή δεν προσδιορίζει με – την απαιτούμενη για το ρυθμιστέο αντικείμενο – σαφήνεια εάν στα «ιδιωτικά αρχεία» των προσώπων που άσκησαν δημόσια λειτουργήματα περιλαμβάνονται και τα έγγραφα ή τα άλλα τεκμήρια καταγραφής πληροφοριών που έχουν σταλεί στα πρόσωπα αυτά ή αποσταλεί από αυτά με την «επίσημη» θεσμική ιδιότητά τους. Συνέπεια αυτής της δικαιϊκής αντιμετώπισης είναι ότι, αρχειακό υλικό όπως το αρχείο του Πρωθυπουργού και του Γραφείου του, που αφορά την άσκηση εθνικής και κυβερνητικής πολιτικής σε ανώτατο επίπεδο και σε κρίσιμους τομείς θεωρήθηκε, στην πράξη, «προσωπική υπόθεση» του εκάστοτε φορέα του πρωθυπουργικού αξιώματος.

Το αρχειακό υλικό – εκτός από το ενδιαφέρον που παρουσιάζει για τους ιστορικούς και εν γένει για τους ερευνητές – είναι αναμφίβολα απαραίτητο για την παρακολούθηση της κυβερνητικής πολιτικής και τη διασφάλιση της συνέχειάς της ανεξάρτητα από την κυβέρνηση η οποία βρίσκεται στην εξουσία και το πρόσωπο που ασκεί το λειτουργήμα του Πρωθυπουργού.

Το παρόν σχέδιο νόμου αποσκοπεί στη διατήρηση της συνέχειας της κυβερνητικής πολιτικής με τη διαμόρφωση μιας διαφορετικής αντίληψης και πρακτικής για την τύχη των κυβερνητικών αρχείων μετά τη λήξη της θητείας των προσώπων που κατέχουν τα δημόσια αξιώματα.

Οι ρυθμίσεις που διέπουν τα αντίστοιχα αρχεία σε άλλες χώρες (Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, Γαλλική Δημοκρατία, Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και Ηνωμένο Βασίλειο) ελήφθησαν υπόψη για τη σύνταξη του σχεδίου νόμου. Εξετάστηκαν επίσης, καταστατικά και οργανισμοί, που αφορούν την οργάνωση των αρχείων πολιτικών κομμάτων και προσωπικοτήτων στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Κατατέθηκε επίσης, η σχετική εμπειρία των μελών της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής που εκπόνησε το παρόν σχέδιο.

II. Με το άρθρο 1 εισάγεται μια νέα, «ενδιάμεση» κατηγορία αρχείων: το Αρχείο Πρωθυπουργού, το οποίο προσδιορίζεται από το νομοθέτη ως δημόσιο αρχείο και συγκροτείται από το Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού και το Ιδιαίτερο Αρχείο Πρωθυπουργού. Η επιλογή να είναι το αρχείο του Πρωθυπουργού δημόσιο αρχείο είναι σημαντική για την εμβάθυνση της δημοκρατίας και τη λειτουργία των θεσμών: Ο Πρωθυπουργός ασκεί τα καθήκοντά του κατ' εντολή του ελληνικού λαού. Συνεπώς το αρχειακό υλικό που προκύπτει από την άσκηση αυτών των καθηκόντων και συνδέεται με αυτά πρέπει να παραδίδεται στο νέο «εντολοδόχο», προκειμένου να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη και δημιουργική εκπλήρωση της αποστολής του.

Επισημαίνεται ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αφορούν το αρχείο μετά τη λήξη της θητείας των πρωθυπουργών και δεν υπεισέρχονται στα θέματα της τήρησης και της οργάνωσης των αρχείων του εκάστοτε- εν ενεργεία Πρωθυπουργού. Είναι όμως προφανές ότι η ψήφιση του νομοθετήματος, εν όψει των αλλαγών που επιφέρει στη φύλαξη των αρχείων, την πρόσβαση σε αυτά, κ.λπ., θα επηρεάσει εμμέσως την οργάνωση και την τήρηση του σχετικού αρχειακού υλικού από τον εκάστοτε εν ενεργεία Πρωθυπουργό.

Το σχέδιο νόμου δεν αναφέρεται σε «έγγραφα», αλλά σε μια ευρύτερη έννοια, το «τεκμήριο καταγραφής πληροφοριών», τα οποία συγκροτούν το αρχείο ώστε να συμπεριλάβει κάθε «φορέα» πληροφορίας. Δεν διατυπώνονται ιδιαίτεροι κανόνες και κριτήρια επί τη βάση των οποίων ο εκάστοτε Πρωθυπουργός θα κατανέμει το αρχειακό υλικό που προκύπτει κατά τη διάρκεια της θητείας του στο «ιδιωτικό αρχείο» κατά την έννοια του άρθρου 4 του ν. 1946/1991 και στο Αρχείο Πρωθυπουργού. Η επιλογή αυτή αφήνεται στη διακριτική ευχέρεια του Πρωθυπουργού. Ελεύθερη σε μεγάλο βαθμό είναι και η επιλογή των εγγράφων και λοιπών τεκμηρίων που θα ενταχθούν αντίστοιχα στο Γενικό ή στο Ιδιαίτερο Αρχείο Πρωθυπουργού. «Όριο» της ευχέρειας αυτής αποτελεί η διατύπωση του άρθρου 1 παρ. 2, σύμφωνα με την οποία στο Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού περιλαμβάνονται τα έγγραφα και άλλα τεκμήρια των οποίων η διατήρηση είναι αναγκαία για τη συνέχεια του λειτουργήματος.

Με το άρθρο 2 ρυθμίζεται η συγκρότηση και η διαβάθμιση των τεκμηρίων του Γενικού Αρχείου και προσδιορίζονται ανά κατηγορίες και περιοριστικά οι προθεσμίες δημοσιοποίησής τους. Το άρθρο αυτό προβλέπει επίσης τους όρους και τις διαδικασίες αλλαγής της διαβάθμισής τους. Η αρχιτεκτονική της ρύθμισης αποσκοπεί στο συμβιβασμό και στην εξισορρόπηση αφ' ενός των αναγκών για την άσκηση των καθηκόντων του εν ενεργεία Πρωθυπουργού και αφ' ετέρου του σεβασμού των επιλογών και των αξιολογήσεων των προκατόχων. Με το ίδιο πνεύμα ρυθμίζεται επίσης η πρόσβαση του εκάστοτε- εν ενεργεία Πρωθυπουργού στο εν λόγω αρχείο για το χρονικό διάστημα μέχρι τη δημοσιοποίησή τους και οριοθετούνται οι επιτρεπόμενες χρήσεις των τεκμηρίων που περιέχονται σε αυτό, με γνωμόνα την άσκηση των πρωθυπουργικών καθηκόντων.

Το άρθρο 3 προσδιορίζει κατ' αρχήν τις προθεσμίες και τις προϋποθέσεις δημοσιοποίησης των τεκμηρίων που συγκροτούν το Ιδιαίτερο Αρχείο του Πρωθυπουργού. Όπως και στην περίπτωση του Γενικού Αρχείου, για τον προσδιορισμό των προθεσμιών ελήφθησαν υπόψη τα σχετικά δικαιώματα και συμφέροντα που πρέπει να προστατευθούν και να εξισορροπηθούν (δικαίωμα πληροφόρησης, δικαίωμα επιστημονικής και ιστορικής έρευνας, δημόσιο συμφέρον, προστασία ιδιωτικής ζωής). Ως προς το Ιδιαίτερο Αρχείο αντιστρέφεται ο κανόνας για την πρόσβαση κατά το χρονικό διάστημα μέχρι τη δημοσιοποίησή του: ενώ το Γενικό Αρχείο είναι «ανοιχτό» στον εν ενεργεία Πρωθυπουργό, η πρόσβαση στο Ιδιαίτερο Αρχείο επιφυλάσσεται κατ' αρχήν αποκλειστικά στον πρώην Πρωθυπουργό για το αρχείο του οποίου πρόκειται, ο οποίος όμως μπορεί να επιτρέψει την πρόσβαση στον εν ενεργεία Πρωθυπουργό.

Η ευχέρεια αυτή αναγνωρίζεται στους αποχωρούντες Πρωθυπουργούς, προκειμένου να «ενθαρρύνονται» και να αφήνουν στο Αρχείο Πρωθυπουργού «ενδιαφέροντα» έγγραφα, τα οποία ειδικά θα ενέτασσαν κατά πάσα πιθανότητα στο ιδιωτικό τους αρχείο. Η αρχή αυτή κάμπτεται σε περίπτωση αποβίωσης του Πρωθυπουργού για το Αρχείο του οποίου πρόκειται, οπότε νομιμοποιείται ο εν ενεργεία Πρωθυπουργός να λάβει γνώση των περιεχομένων στο Ιδιαίτερο Αρχείο τεκμηρίων, εφόσον εκτιμά ότι αυτό είναι αναγκαίο για λόγους σημαντικού εθνικού συμφέροντος.

Με το άρθρο 4 λαμβάνεται πρόνοια να εναρμονιστούν οι ρυθμίσεις για την τήρηση των αρχείων με τις τεχνολογικές εξελίξεις και τις δυνατότητες που αυτές παρέχουν. Ειδικότερα ρυθμίζεται η αποτύπωση με ηλεκτρονικά μέσα του Αρχείου Πρωθυπουργού και παρέχεται εξουσιοδότηση για την έκδοση απόφασης με αντικείμενο τους τεχνικούς όρους συγκρότησης και λειτουργίας του ηλεκτρονικού αρχείου.

Στο άρθρο 5 προβλέπεται η επέκταση των ρυθμίσεων που ισχύουν για το Αρχείο Πρωθυπουργού και στα αρχεία των Υπουργών, των Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας του Υπουργικού Συμβουλίου σε τρία έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος και η δυνατότητα αναστολής της εφαρμογής της διάταξης. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η συγκρότησή τους θα στηρίζεται στην εμπειρία που θα έχει αποκτηθεί από τη λειτουργία του Αρχείου Πρωθυπουργού.

Με το άρθρο 6 συστήνεται ειδική υπηρεσία αρμόδια για την τήρηση των Αρχείων του Πρωθυπουργού. Επειδή το Αρχείο Πρωθυπουργού είναι δημόσιο αρχείο που παρουσιάζει ταυτόχρονα πολλές ιδιαιτερότητες, διέπεται δε από αρκετές ειδικές ρυθμίσεις, προσαρμοσμένες στο σκοπό που καλείται να εξυπηρετήσει, κρίθηκε σκόπιμη η σύσταση αυτοτελούς δημόσιας υπηρεσίας με έργο την παραλαβή και φύλαξη του αρχείου αυτού, τη συντήρησή τους, την εξασφάλιση της πρόσβασης και δημοσιοποίησης και την τήρηση των σχετικών κανόνων. Η οργάνωση και στελέχωση της υπηρεσίας αυτής, που φέρει τίτλο «Αρχεία Πρωθυπουργού, Υπουργών, Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας Υπουργικού Συμβουλίου», διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 6. Πρόκειται για ολιγομελή υπηρεσία, η οποία υπάγεται απευθείας στον Πρωθυπουργό. Ο διοικητικός προϊστάμενος της υπηρεσίας αυτής διορίζεται από τον Πρωθυπουργό, αλλά λόγω της υπερκομματικής διάστασης αποστολής του και χάριν της επιβαλλόμενης διαφάνειας απαιτείται και γνώμη της οικείας κοινοβουλευτικής επιτροπής.

Αθήνα, 4 Σεπτεμβρίου 2000

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Β. Παπανδρέου

Γ. Παπαντωνίου

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Π. Ευθυμίου

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Αρχεία Πρωθυπουργού, Υπουργών, Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας του Υπουργικού Συμβουλίου

Άρθρο 1

Ορισμός και διακρίσεις Αρχείου Πρωθυπουργού

1. Οποιοδήποτε σχετικό με το Πρωθυπουργικό λειτούργημα τεκμήριο καταγραφής πληροφοριών (τεκμήριο) περιέρχεται στον Πρωθυπουργό και/ή εισάγεται στο Γραφείο του ή παράγεται σε αυτό ή εξάγεται από αυτό, οποιαδήποτε μορφή και αν έχει, συγκροτεί το Αρχείο Πρωθυπουργού.

2. Το Αρχείο Πρωθυπουργού είναι δημόσιο αρχείο και αποτελείται από δύο μέρη: το Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού και το Ιδιαίτερο Αρχείο Πρωθυπουργού, τα οποία δημιουργούνται από τον Πρωθυπουργό. Το Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού περιλαμβάνει τα τεκμήρια που σχετίζονται με την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Πρωθυπουργού και των οποίων η διατήρηση είναι αναγκαία για τη συνέχεια του λειτουργήματος. Το Ιδιαίτερο Αρχείο Πρωθυπουργού περιλαμβάνει τα τεκμήρια που ο ίδιος ο Πρωθυπουργός χαρακτηρίζει ως «ιδιαιτέρως» και τα οποία, λόγω του περιεχομένου τους, υπόκεινται στις ειδικές ρυθμίσεις του άρθρου 3.

3. Ο Πρωθυπουργός μπορεί, εάν το επιθυμεί, να παραδώσει και το ιδιωτικό του αρχείο για να ενσωματωθεί στο Ιδιαίτερο Αρχείο του. Στην περίπτωση αυτή δικαιούται να ορίσει τις προϋποθέσεις διαχείρισης και δημοσιοποίησης των τεκμηρίων του ιδιωτικού αρχείου.

Άρθρο 2

Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού

1. Τα τεκμήρια του Γενικού Αρχείου Πρωθυπουργού διαβαθμίζονται σε ορισμένο βαθμό ασφαλείας είτε από το Γραφείο του Πρωθυπουργού είτε από τον αποστολέα τους και υπόκεινται, ως προς τη δημοσιοποίησή τους, ανάλογα με το βαθμό ασφαλείας τους και με την επιφύλαξη της παραγράφου 5, στις εξής περιοριστικές προθεσμίες:

α. Εμπιστευτικά : δεκαπέντε (15) έτη.

β. Απόρρητα : είκοσι (20) έτη.

γ. Άκρως απόρρητα : τριάντα (30) έτη.

δ. Ανεξαρτήτως διαβάθμισης, όσα τεκμήρια αφορούν την εθνική ασφάλεια : εξήντα (60) έτη.

ε. Ανεξαρτήτως διαβάθμισης, όσα τεκμήρια αφορούν τον ιδιωτικό βίο: εβδομήντα πέντε (75) έτη.

2. Οι περιοριστικές προθεσμίες της προηγούμενης παραγράφου υπολογίζονται με βάση το ημερολογιακό έτος εισαγωγής του τεκμηρίου στο Αρχείο και συμπληρώνονται την τελευταία ημέρα του έτους στο οποίο λήγει ο περιορισμός τους.

3. Όσα τεκμήρια του Γενικού Αρχείου Πρωθυπουργού δεν έχουν διαβαθμιστεί δεν υπόκεινται σε περιοριστικές προθεσμίες ως προς τη δημοσιοποίησή τους για τις ανάγκες που ανάγονται στις λειτουργίες της Πολιτείας. Για άλλους σκοπούς επιτρέπεται πρόσβαση σε αυτήν την κατηγορία τεκμηρίων μετά δέκα (10) έτη.

4. Κατά την παραλαβή των τεκμηρίων, ο Πρωθυπουργός μπορεί να μεταβάλλει τη διαβάθμιση που έχει προ-

διορίσει ο αποστολέας τους.

5. Μετά την παραλαβή και τη διαβάθμιση των τεκμηρίων, η μεταβολή της διαβάθμισής τους ή η άρση του απορρήτου τους, επιτρέπεται μόνο μετά από γραπτή και αιτιολογημένη εντολή του Πρωθυπουργού και μόνο για όσα τεκμήρια έχουν εισαχθεί, παραχθεί ή εξαχθεί από το Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού κατά τη διάρκεια της τρέχουσας ή της προηγούμενης θητείας του.

6. Για όσα τεκμήρια έχουν παραχθεί, εισαχθεί ή εξαχθεί από το Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού κατά τη διάρκεια της θητείας άλλων Πρωθυπουργών, η μεταβολή της διαβάθμισης ή η άρση του απορρήτου, κατά την προηγούμενη παράγραφο, επιτρέπεται μόνο μετά γραπτή και αιτιολογημένη εντολή του εν ενεργεία Πρωθυπουργού και μετά από σύμφωνη γνώμη του Πρωθυπουργού, κατά τη διάρκεια της θητείας του οποίου είχε διαβαθμιστεί το εν λόγω τεκμήριο. Εάν η σύμφωνη γνώμη του προηγούμενου Πρωθυπουργού δεν μπορεί να ζητηθεί, λόγω θανάτου ή αδυναμίας ή εάν ο προηγούμενος Πρωθυπουργός αρνείται να δώσει τη συγκατάθεσή του, η μεταβολή της διαβάθμισης ή η άρση του απορρήτου επιτρέπεται κατ' εξαίρεση μόνο για λόγους σημαντικού εθνικού συμφέροντος και μετά από γραπτή και αιτιολογημένη εντολή του εν ενεργεία Πρωθυπουργού.

7. Τα τεκμήρια που αποτελούν το Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού μεταφέρονται και παραδίδονται για τακτοποίηση και φύλαξη στην Υπηρεσία «Αρχεία Πρωθυπουργού, Υπουργών, Υφυπουργών και Γενικής Γραμματείας του Υπουργικού Συμβουλίου» τμηματικά κατά τη διάρκεια της θητείας του Πρωθυπουργού ή και συνολικά μετά τη λήξη της θητείας του Πρωθυπουργού. Σε περίπτωση περισσότερων θητειών του ίδιου Πρωθυπουργού, η μεταφορά μπορεί να γίνει μετά τη λήξη της τελευταίας θητείας του.

8. Ο εν ενεργεία Πρωθυπουργός έχει κατά τη διάρκεια της θητείας του ελεύθερη πρόσβαση στα τεκμήρια που έχουν εισαχθεί στο Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού κατά τη θητεία προηγούμενων Πρωθυπουργών, δεν δικαιούται όμως να τα δημοσιοποιήσει ούτε να τα χρησιμοποιήσει για οποιαδήποτε άλλο σκοπό, πέραν όσων αφορούν αποκλειστικώς την άσκηση των καθηκόντων του. Μπορεί όμως να τα γνωστοποιεί σε μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου, εφόσον κρίνει ότι αφορούν την άσκηση των καθηκόντων τους και με τους ίδιους ως άνω περιορισμούς ως προς τη χρήση τους και τη δημοσιοποίηση του περιεχομένου τους.

Άρθρο 3 Ιδιαίτερο Αρχείο Πρωθυπουργού

1. Τα τεκμήρια του Ιδιαίτερου Αρχείου Πρωθυπουργού διαβαθμίζονται σε ορισμένο βαθμό ασφαλείας είτε από το Γραφείο του Πρωθυπουργού είτε από τον αποστολέα τους και υπόκεινται ως προς τη δημοσιοποίησή τους ανάλογα με το βαθμό ασφαλείας τους και με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 στις εξής περιοριστικές προθεσμίες:

- α. Εμπιστευτικά: τριάντα (30) έτη.
- β. Απόρρητα: σαράντα (40) έτη.
- γ. Άκρως απόρρητα: εξήντα (60) έτη.
- δ. Ανεξαρτήτως διαβάθμισης, όσα τεκμήρια αφορούν την εθνική ασφάλεια: εξήντα (60) έτη.
- ε. Ανεξαρτήτως διαβάθμισης, όσα τεκμήρια αφορούν τον ιδιωτικό βίο: εβδομήντα πέντε (75) έτη.

2. Οι περιοριστικές προθεσμίες της προηγούμενης πα-

ραγράφου υπολογίζονται με βάση το ημερολογιακό έτος εισαγωγής του τεκμηρίου στο Αρχείο και λήγουν την τελευταία ημέρα του έτους στο οποίο λήγει ο περιορισμός τους.

3. Όσα τεκμήρια του Ιδιαίτερου Αρχείου δεν έχουν διαβαθμιστεί, δεν υπόκεινται στις παραπάνω περιοριστικές προθεσμίες ως προς τη γνωστοποίησή τους για τις ανάγκες που ανάγονται στις λειτουργίες της Πολιτείας. Για άλλους σκοπούς επιτρέπεται η πρόσβαση στην κατηγορία αυτήν των τεκμηρίων μετά είκοσι (20) έτη.

4. Κατά την παραλαβή των τεκμηρίων ο Πρωθυπουργός μπορεί να μεταβάλλει τη διαβάθμιση που έχει προσδιορίσει ο αποστολέας τους.

5. Μετά την παραλαβή και τη διαβάθμιση των τεκμηρίων, η μεταβολή της διαβάθμισής τους ή η άρση του απορρήτου, επιτρέπεται μόνο μετά από γραπτή και αιτιολογημένη εντολή του Πρωθυπουργού και μόνο κατά τη διάρκεια της θητείας του.

6. Μετά τη λήξη της θητείας του Πρωθυπουργού, το Ιδιαίτερο Αρχείο του μεταφέρεται και παραδίδεται για τακτοποίηση και φύλαξη σε ιδιαίτερο χώρο της Υπηρεσίας «Αρχεία Πρωθυπουργού, Υπουργών, Υφυπουργών και Γενικής Γραμματείας του Υπουργικού Συμβουλίου». Σε κάθε νέα θητεία του ίδιου Πρωθυπουργού, τεκμήρια που παράγονται εισάγονται ή εξαγονται κατά τη διάρκεια της μπορούν να εντάσσονται στο ίδιο Ιδιαίτερο Αρχείο Πρωθυπουργού, το οποίο μεταφέρεται και παραδίδεται για τακτοποίηση και φύλαξη σε ιδιαίτερο χώρο της υπηρεσίας του άρθρου 6 μετά τη λήξη και της νέας θητείας.

7. Μετά τη λήξη της θητείας του και έως τη λήξη των παραπάνω προθεσμιών, ο Πρωθυπουργός, για το αρχείο του οποίου πρόκειται, έχει το αποκλειστικό δικαίωμα πρόσβασης στο Ιδιαίτερο Αρχείο του, δεν δικαιούται όμως να δημοσιοποιήσει τεκμήρια που περιλαμβάνονται σε αυτό, εκτός εάν έχει τη σύμφωνη γνώμη του εν ενεργεία Πρωθυπουργού. Μπορεί επίσης να επιτρέψει την πρόσβαση στο Ιδιαίτερο Αρχείο του στον εν ενεργεία Πρωθυπουργό. Τέλος δικαιούται να επιτρέψει την πρόσβαση σε τρίτο πρόσωπο, με ειδική προς τούτο εξουσιοδότηση και με τη σύμφωνη γνώμη του εν ενεργεία Πρωθυπουργού, σε συγκεκριμένα τμήματα του Ιδιαίτερου Αρχείου του και για ορισμένο χρόνο.

8. Εάν ο Πρωθυπουργός, για το αρχείο του οποίου πρόκειται, αποβιώσει πριν από τη λήξη των ανωτέρω προθεσμιών, δικαίωμα πρόσβασης στο Ιδιαίτερο Αρχείο του έχει ο εν ενεργεία Πρωθυπουργός για λόγους σημαντικού εθνικού συμφέροντος.

Άρθρο 4 Ηλεκτρονική αποτύπωση του Αρχείου Πρωθυπουργού

1. Το σύνολο των τεκμηρίων του Αρχείου Πρωθυπουργού, είτε πρόκειται για το Γενικό Αρχείο είτε για το Ιδιαίτερο Αρχείο, μπορούν να αποτυπώνονται και ηλεκτρονικώς, με ή χωρίς κρυπτογράφηση.

2. Για λόγους ασφαλείας του υλικού, αντίγραφα όλων των τεκμηρίων, ηλεκτρονικών και μη, μπορούν να φυλάσσονται σε ιδιαίτερο χώρο. Πρόσβαση στις κρυπτογραφικές κλειδες και σε συγκεκριμένα αντίγραφα, έχουν αποκλειστικώς όσοι δικαιούνται, κατά τα προηγούμενα άρθρα, πρόσβασης στα πρωτότυπα τεκμήρια. Το δικαίωμα πρόσβασης στα αντίγραφα που βρίσκονται στο ηλεκτρονικό αρχείο ασκείται υπό την προϋπόθεση ότι συ-

ντρέχει ειδική ανάγκη διασταύρωσης τεκμηρίων, λήψης αντιγράφων λόγω απώλειας πρωτοτύπου, ή άλλη εξαιρετική ανάγκη.

3. Οι περιορισμοί των άρθρων 1 έως 3 του νόμου αυτού ισχύουν και για τα ηλεκτρονικά αντίγραφα ασφαλείας της προηγούμενης παραγράφου.

4. Με απόφαση του Πρωθυπουργού καθορίζονται οι προϋποθέσεις και οι όροι συγκρότησης και λειτουργίας του ηλεκτρονικού αρχείου (πρωτοτύπων και αντιγράφων) και του συστήματος οργάνωσης αυτού.

Άρθρο 5

Αρχεία Υπουργών, Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας του Υπουργικού Συμβουλίου.

1. Οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 4 του παρόντος νόμου ισχύουν αναλόγως και για τα αρχεία των Υπουργών, των Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας του Υπουργικού Συμβουλίου τρία (3) έτη μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Πρωθυπουργού και ύστερα από εισήγηση του Υπουργού ή του Υφυπουργού ή του Γενικού Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου, για το αρχείο του οποίου πρόκειται, επιτρέπεται να αναστέλλεται η ισχύς της προηγούμενης παραγράφου για τα αρχεία ορισμένων ή και όλων των Υπουργών ή Υφυπουργών ή και του Γενικού Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου.

Άρθρο 6

Σύσταση αυτοτελούς δημόσιας υπηρεσίας

1. Συνιστάται αυτοτελής δημόσια υπηρεσία, που υπάγεται απευθείας στον Πρωθυπουργό, με την ονομασία «Αρχεία Πρωθυπουργού, Υπουργών, Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας του Υπουργικού Συμβουλίου».

2. Η υπηρεσία αυτή έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες:

α. Παραλαμβάνει, αρχειοθετεί και φυλάσσει τα Αρχεία του Πρωθυπουργού, των Υπουργών, των Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας του Υπουργικού Συμβουλίου.

β. Ανοίγει και εξασφαλίζει την πρόσβαση στα ανωτέρω Αρχεία σε όσους έχουν δικαίωμα, κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

γ. Συντηρεί τα Αρχεία από φυσικές φθορές και τα αναπαράγει, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο, για τη διάσωσή τους ή τη γνωστοποίησή τους.

δ. Παρακολουθεί τις διεθνείς εξελίξεις στον τομέα της αρχειονομίας και της ηλεκτρονικής αποτύπωσης των αρχείων.

ε. Παραδίδει, συνολικά ή τμηματικά, στα Γενικά Αρχεία του Κράτους κάθε Αρχείο Πρωθυπουργού (Γενικό και Ιδιαίτερο), τα Αρχεία των Υπουργών, Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας του Υπουργικού Συμβουλίου, όταν λήξουν οι προθεσμίες δημοσιοποίησης των τεκμηρίων που το συγκροτούν.

3. Η υπηρεσία λειτουργεί σε επίπεδο διεύθυνσης. Για τη στελέχωσή της συνιστώνται οι εξής θέσεις:

α. μία (1) θέση διευθυντή με θητεία,

β. δύο (2) θέσεις του κλάδου ΠΕ Αρχειονομίας στους βαθμούς Δ΄-Α΄,

γ. μία (1) θέση του κλάδου ΠΕ Πληροφορικής με ειδικότητα Προγραμματιστή Συστημάτων και Εφαρμογών στους βαθμούς Δ΄-Α΄,

δ. δύο (2) θέσεις του κλάδου ΔΕ Διοικητικού - Λογιστικού στους βαθμούς Δ΄-Α΄ και

ε. δύο (2) θέσεις του κλάδου ΥΕ Επιμελητών στους βαθμούς Ε΄-Β΄.

4. Προσόντα για το διορισμό στις παραπάνω θέσεις είναι:

α. Για τη θέση του διευθυντή τα προβλεπόμενα από το π.δ. 194/1988 για τον κλάδο ΠΕ Διοικητικό-Οικονομικό και επιπλέον τίτλο μεταπτυχιακών σπουδών.

β. Για τις θέσεις του κλάδου ΠΕ Αρχειονομίας τα προβλεπόμενα από το άρθρο 22 του ν. 1946/1991 (ΦΕΚ 69 Α΄). Για τη θέση αυτήν ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 32 του ίδιου νόμου.

γ. Για τις λοιπές θέσεις ΠΕ Πληροφορικής, ΔΕ Διοικητικού-Λογιστικού και ΥΕ Επιμελητών τα προβλεπόμενα κατά περίπτωση από το π.δ. 194/1988. Επιπλέον για τον κλάδο ΔΕ Διοικητικό-Λογιστικό απαιτούνται και άριστη γνώση μιας ξένης γλώσσας, καθώς και γνώση δακτυλογραφίας και επεξεργασίας κειμένου σε Η/Υ.

5. Η θητεία του διευθυντή της υπηρεσίας είναι πενταετής. Ανανέωση της θητείας επιτρέπεται μία μόνο φορά. Ο διευθυντής διορίζεται από τον Πρωθυπουργό, ύστερα από γνώμη της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Το λοιπό προσωπικό διορίζεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Πλήρωση των ανωτέρω θέσεων μπορεί να γίνει και με μετάταξη ή με απόσπαση, με απόφαση του Πρωθυπουργού και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.

6. Το Διευθυντή, όταν ελλείπει, απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνει υπάλληλος κατηγορίας ΠΕ της υπηρεσίας που ορίζεται από αυτόν.

7. Για τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της υπηρεσίας εφαρμόζονται οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα. Αρμόδιο Υπηρεσιακό Συμβούλιο ορίζεται το Υπηρεσιακό Συμβούλιο της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

8. Οι πιστώσεις για τη λειτουργία της υπηρεσίας εγγράφονται σε ειδικό φορέα, που ενσωματώνεται στον ετήσιο προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών. Διατάκτης της δαπάνης είναι ο Πρωθυπουργός ή άλλο όργανο ειδικώς εξουσιοδοτημένο από αυτόν.

9. Με απόφαση του Πρωθυπουργού, ύστερα από εισήγηση του διευθυντή της υπηρεσίας, θεσπίζεται Κανονισμός Λειτουργίας.

Άρθρο 7

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός από την παράγραφο 1 του άρθρου 5, της οποίας η ισχύς αρχίζει από το χρόνο που ορίζεται σε αυτήν.

Αθήνα, 4 Σεπτεμβρίου 2000

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Β. Παπανδρέου

Γ. Παπαντωνίου

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Π. Ευθυμίου

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης «Αρχεία Πρωθυπουργού, Υπουργών, Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας του Υπουργικού Συμβουλίου»

Από τις διατάξεις του ανωτέρω νομοσχεδίου προκαλείται σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού ετήσια δαπάνη ύψους 37 εκατ. δρχ. περίπου από τη λειτουργία της συνιστώμενης Υπηρεσίας με την ονομασία «Αρχεία Πρωθυπουργού, Υπουργών, Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας του Υπουργικού Συμβουλίου» και τη σύσταση οκτώ (8) θέσεων προσωπικού για τη στελέχυσή της. Η εν λόγω δαπάνη θα καλύπτεται από τις σχετικές πιστώσεις που θα εγγράφονται κατ' έτος στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών για το σκοπό αυτό, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 8 του νομοσχεδίου.

Αθήνα, 4 Σεπτεμβρίου 2000

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Β. Παπανδρέου

Γ. Παπαντωνίου

180/12/2000

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης «Αρχεία Πρωθυπουργού, Υπουργών, Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας του Υπουργικού Συμβουλίου»

Με το υπόψη νομοσχέδιο ρυθμίζονται τα θέματα οργάνωσης των Αρχείων του Πρωθυπουργού, των Υπουργών, Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας του Υπουργικού Συμβουλίου και συνίσταται δημόσια υπηρεσία με σχετικές αρμοδιότητες. Ειδικότερα προβλέπονται τα εξής:

1.α. Ορίζεται ότι οποιοδήποτε σχετικό με το Πρωθυπουργικό λειτουργικό τεκμήριο καταγραφής πληροφοριών περιέρχεται στον Πρωθυπουργό ή /και εισάγεται στο Γραφείο του ή παράγεται σε αυτό ή εξάγεται από αυτό, συγκροτεί το Αρχείο Πρωθυπουργού.

β. Το Αρχείο Πρωθυπουργού είναι δημόσιο αρχείο και αποτελείται από το Γενικό και το Ιδιαίτερο Αρχείο του Πρωθυπουργού με το καθοριζόμενο περιεχόμενο. Στο Ιδιαίτερο Αρχείο Πρωθυπουργού μπορεί να παραδοθεί από τον Πρωθυπουργό και το ιδιωτικό αρχείο του προκειμένου να ενσωματωθεί σε αυτό. (άρθρο 1)

2. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη διαβάθμιση των τεκμηρίων που περιλαμβάνονται στο Αρχείο (Γενικό και Ιδιαίτερο) του Πρωθυπουργού και τις προθεσμίες διατήρησης των τεκμηρίων αυτών, που ορίζονται ως περιορι-

στικές, καθώς και η δυνατότητα πρόσβασης του Πρωθυπουργού στα προαναφερόμενα τεκμήρια κ.λπ..

(άρθρα 2 και 3)

3.α. Παρέχεται η δυνατότητα ηλεκτρονικής αποτύπωσης του συνόλου των τεκμηρίων του Αρχείου Πρωθυπουργού με ή χωρίς κρυπτογράφηση και κατάθεσης αντιγράφων αυτών σε ιδιαίτερο χώρο.

β. Καθορίζονται οι προϋποθέσεις για την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης στο ηλεκτρονικό αρχείο.

(άρθρο 4)

4. Ορίζεται ότι οι προαναφερόμενες ρυθμίσεις για το Αρχείο του Πρωθυπουργού εφαρμόζονται ανάλογα και για τα Αρχεία των Υπουργών, των Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας του Υπουργικού Συμβουλίου τρία έτη μετά την έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νόμου, ενώ παρέχεται η δυνατότητα αναστολής με προεδρικό διάταγμα των ρυθμίσεων αυτών για όλα ή ορισμένα εκ των ανωτέρω αρχείων.

(άρθρο 5)

5.α. Συνιστάται αυτοτελής δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη απευθείας στον Πρωθυπουργό με την ονομασία «Αρχεία Πρωθυπουργού, Υπουργών, Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας του Υπουργικού Συμβουλίου» με τις καθοριζόμενες αρμοδιότητες.

β. Η συνιστώμενη Υπηρεσία λειτουργεί σε επίπεδο Διεύθυνσης και για τη στελέχυσή της συνιστώνται μία (1) θέση Διευθυντή, δύο (2) θέσεις του κλάδου ΠΕ Αρχιόντων, μία (1) θέση του κλάδου ΠΕ Πληροφορικής, δύο (2) θέσεις του κλάδου ΔΕ Διοικητικού - Λογιστικού και δύο (2) θέσεις ΥΕ Επιμελητών.

γ. Καθορίζονται τα προσόντα διορισμού στις ανωτέρω θέσεις και ορίζεται ότι ο Διευθυντής της εν λόγω Υπηρεσίας διορίζεται από τον Πρωθυπουργό επί πενταετή θητεία, που μπορεί να ανανεώνεται μία μόνο φορά. Η πλήρωση των συνιστώμενων θέσεων μπορεί να γίνεται και με μετάταξη ή απόσπαση ύστερα από κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού.

δ. Οι πιστώσεις για τη λειτουργία της Υπηρεσίας εγγράφονται σε ειδικό φορέα, που ενσωματώνεται στον ετήσιο προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών. Διατάκτες της δαπάνης ορίζεται ο Πρωθυπουργός ή άλλο όργανο ειδικά εξουσιοδοτημένο από αυτόν.

ε. Ο Κανονισμός Λειτουργίας της ανωτέρω Υπηρεσίας θεσπίζεται με απόφαση του Πρωθυπουργού μετά από εισήγηση του Διευθυντή της. (άρθρο 6)

Από τις προτεινόμενες διατάξεις, προκαλείται σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού ετήσια δαπάνη ύψους 37 εκατ. δρχ. περίπου από τη λειτουργία της συνιστώμενης Υπηρεσίας και από τη σύσταση οκτώ (8) θέσεων προσωπικού για τη στελέχυσή της.

Αθήνα, 4 Σεπτεμβρίου 2000

Ο Γενικός Διευθυντής

Διονύσιος Ρίζος